

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1959/2022
30.03.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у ванпарничном предмету предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Стефан Лазић, адвокат из ..., против противника предлагача ЈП ЕПС Београд, Огранак ТЕ КО Костолац из Костолаца, ради одређивање накнаде за експроприсане непокретности, одлучујући о ревизији предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Пожаревцу Гж 754/21 (2019) од 29.11.2021. године, у седници одржаној 30.03.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија предлагача изјављена против решења Вишег суда у Пожаревцу Гж 754/21 (2019) од 29.11.2021. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Пожаревцу Р1 224/2020 од 15.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је предлог предлагача против противника предлагача ради одређивања накнаде за експроприсану к.п. бр. .. КО ..., као неоснован. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Виши суд у Пожаревцу је, решењем Гж 754/21 (2019) од 29.11.2021. године, укинуо решење Основног суда у Пожаревцу Р1 224/2020 од 15.04.2021. године и одбио предлог предлагача којим је тражила да се обавезе противник предлагача да јој исплати накнаду за експроприсану к.п. бр. ..., површине 11,31 ар, која је уписана у ЛН бр. .. КО ..., на име њеног правног претходника, сада пок. ББ, бив. из ..., са уделом од 5121/9034, као неоснован и одлучио да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан, предлагач је изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права и предложила да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Пошто је ревизија увек дозвољена ако је другостепени суд усвојио жалбу, укинуо пресуду и одлучио о захтевима странака, у смислу одредбе члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20), што је овде случај, и пошто ревизија против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан није дозвољена у споровима у којима не би била дозвољена

ревизија против правноснажне пресуде, на основу одредбе члана 420. став 2. истог Закона, следи да је ревизија дозвољена па је одлучивање о посебној ревизији предлагача, сувишно.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом одредбе члана 420. став 1. и 6., у вези члана 408. Закона о парничном поступку и члана 30. Закона о ванпарничном поступку и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању на расправи одржаној пред другостепеним судом, решењем Одељења за имовинско-правне, комуналне послове и саобраћај Градске управе Града Пожареваца бр. 07 – 465-139/2013-108 од 06.02.2014. године, усвојен је предлог за експропријацију у корист Републике Србије, а за потребе ПД "Термоелектране и копови Костолац" д.о.о. Костолац, па је експроприсана к.п. бр. .. површине 11,31 ар КО..., уписана у ЛН бр. ..., власништво ВВ и ББ из ... са 5121/9043 дела, а ради изградње коридора индустријског колосека од железничке станице "Стиг" до ТЕ КО Костолац Б. У образложењу решења наведено је да је власник к.п. .. од 11,31 ар КО ... сагласан са експропријацијом и да је сагласан да му се исплати накнада од 190 евра по 1 ару. На основу Споразума о накнади за експроприсану непокретност Е-1630, закљученог 26.11.1991. године, у Секретаријату за привреду и финансије СО Пожаревац између ЈП "ЕПС" Београд – Басен Костолац – ПО Костолац, као корисника експропријације и ГГ из ... (пуномоћника ББ из ...) утврђено је да је по том Споразуму се корисник експропријације обавезао да ранијем власнику експроприсаних парцела и то к.п. .. и .., укупне површине од 1.50.00 ха, по једном ару исплати 4.000,00 динара, што укупно износи 600.000,00 динара. Према тачки 2. тог Споразума, ранији власник уступа наведено земљиште кориснику експропријације ради формирања заштитног појаса и израде канала или насипа за одбрану кат.парцела бр. .. и ..КО Споразумом о накнади за експроприсане непокретности Е-2018 који је закључен у Одељењу за урбанизам, комуналне и имовинско-правне послове Општинске управе СО Пожаревац, и заведен као решење бр. 03-465-18/94 од 09.02.1994. године, а закључен 17.09.2002. године, између ЈП ПО "Костолац" из Костолаца, као корисника и ГГ из ..., као ранијег власника, корисник експропријације обавезао се да на име накнаде за експроприсане к.п. – део .. и .. од 9,90 ари, КО ..., ранијем власнику исплати и то: за земљиште површине 9,90 ари 41.580,00 динара, за трајни засад 1.732,00 динара, за усев кукуруза 2.772,00 динара и за објекте 52.885,00 динара, што укупно износи 98.965,00 динара. ББ из села ..., правни претходник предлагача, је поднела захтев за експропријацију 29.06.2009. године, Привредном друштву "Термоелектрана Копови Костолац" д.о.о. Костолац, којим је тражила да то Привредно друштво изврши експропријацију парцеле бр. .. и .., укупне површине 1.44,50 ха КО ..., у ком је навела да сматра да ове парцеле више не може да обрађује јер су уништене, па инсистира да се изврши експропријација и да јој се накнади штета на "овогодишњим усевима". На основу Споразума о накнади за коришћење непокретности Е бр. 15064 од 07.04.2010. године, и његовог анекса од 26.07.2010. године, закљученог између ПД ТЕ КО Костолац д.о.о. Костолац, као корисника и ББ из ..., као ранијег власника, коју по овлашћењу заступа ГГ из ..., корисник се обавезао да власнику на име накнаде за коришћење и деградацију к.п. .. од

90,34 ара и к.п. бр. .. од 214,06 ари, обе уписане у КО ..., од укупно 144,50 ари, исплати износ и то: за земљиште 18.918,00 динара по ару, укупно 2.733.651,00 динара, као и 325.876,00 динара, на име накнаде за уништени засад (луцериште). У члану 1. Споразума о накнади од 07.04.2010. године, наведено је да се накнада за непокретност утврђује на основу јединичне цене за парцелу од 190 евра по ару, што износи 99.570,30 динара у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан закључења Споразума, а у смислу члана 41. став 2. Закона о експропријацији. У члану 4. Споразума, констатовано је да је власник упознат да је накнада за непокретности утврђена у складу са Законом о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95...20/2009), и да ће непокретности из члана 1. тог Споразума бити предмет експропријације, па је сагласан да се на основу правноснажног решења о експропријацији и тог Споразума корисник укњижи као власник на предметној непокретности. У члану 1. анекса Споразума о накнади бр. Е15064 од 07.04.2010. године, који је закључен 26.07.2010. године, наведено је да корисник експропријације и ранији власник констатују да су дана 07.04.2010. године закључили Споразум о накнади бр. Е 15064, којим је ранијем власнику исплаћен износ од 2.733.651,00 динара, на име накнаде за земљиште за к.п. бр. .. и .., укупне површине 144,50 ари, КО Сведок ДД из ..., запослен код противника предлагача, се изјаснио да су споразуми о накнади закључивани са власницима експроприсаних непокретности, јер у време када су им оне изузете из поседа још увек није утврђен јавни интерес нити је вођен поступак експропријације.

Полазећи од овако утврђеног утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно предлог предлагача одбио, јер је противник предлагача накнаду за предметне непокретности исплатио правном претходнику предлагача, на основу Споразума о накнади Е 15064 од 07.04.2010. године и његовог анекса од 26.07.2010. године.

Протокол 1. уз Конвенцију о људским правима и основним слободама од 20.03.1952. године, у одредби члана 1., прописује заштиту имовине, тако што свако физичко и правно лице има право на несметано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним Законом и општим начелима међународног права.

Чланом 58. Устава Републике Србије, прописано је да се јемчи мирно уживање својине и других имовинских права, стечених на основу закона (став 1.), да право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном у закону, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне (став 2.); да се законом може ограничити начин коришћења имовине (став 3.), што је, између осталог, прописано и у одредби члана 8. Закона о основама својинско-правних односа и члана 1. Закона о експропријацији.

Одредбом члана 295. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да обавеза престаје кад се испуни, као и у другим законом одређеним случајевима.

У конкретном случају, противник предлагача је правном претходнику предлагача накнаду за предметну парцелу исплатио на основу Споразума о накнади Е 15064 од 07.04.2010. године и његовог анекса од 26.07.2010. године, у време када је та

парцела прешла у његов посед (фактичка експропријација), па је тако испунио предметну обавезу, која је, том исплатом престала.

Наводима предлагача о томе да је решење о експропријацији донето 06.02.2014. године и да потом накнада предлагачу није исплаћена, не доводи се у сумњу правилност побијаног решења. У овом случају, противник предлагача је, као корисник експропријације, претходном власнику експроприсаног земљишта накнаду исплатио у моменту када је земљиште изузето из њеног поседа, имајући у виду да је правни претходник предлагача противнику предлагача поднела захтева за експропријацију 30.06.2009. године, па то што је решење о експропријацији донето након исплате накнаде за експроприсано земљиште не значи да је корисник експропријације дужан да поново исплати накнаду коју је власнику већ исплатио на основу Споразума који је о томе закључен.

Неосновани су наводи ревизије предлагача да се Споразум од 07.04.2010. године односи само на накнаду за коришћење непокретности и да је закључен у циљу накнаде штете коју је предлагач претрпео и коју ће трпети због тада предстојећих припремних радњи у циљу израде идејног пројекта за трасу колосека од станице "Стиг" до станице "Дрмно", па не може да има правну природу споразума о накнади за експроприсане непокретности. Супротно тим наводима ревизије предлагача, то што Споразум Е 15064 од 07.04.2010. године има назив "Споразум о накнади за коришћење непокретности", није битна чињеница, јер правну природу не одређује назив, већ садржај писмена. Из садржаја предметног Споразума, јасно је да се ради о одређивању накнаде за експроприсану непокретност (предметну парцелу), пошто је у одредби члана 4. наведено да је власник упознат да је накнада за непокретност утврђена у складу са Законом о експропријацији и да ће непокретност из члана 1. овог Споразума бити предмет експропријације, па је сагласан да се на основу правноснажног решења и експропријацији и овог Споразума корисник укњижи као власник на предметној непокретности. Дакле, правни претходник предлагача и противник предлагача су овим Споразумом регулисали међусобне односе у вези са експропријацијом предметне непокретности, па је исплатом накнаде по том Споразуму обавеза противника предлагача престала. Због тога, предлагач неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео на основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**